

POSTBUS 3007 | 2001 DA HAARLEM

Provincie Noord-Holland

Provinciale Staten van Noord-Holland
door tussenkomst van de statengriffier mw. drs. K. Bolt
Dreef 3, tweede etage
2012 HR HAARLEM

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon
dhr. J.G.M. Beumer

BEL/GRN

Telefoonnummer +31235143431
beumerj@noord-holland.nl

INGEKOMEN - 6 FEB. 2019

1 | 4

Verzenddatum

- 6 FEB. 2019

Kenmerk
1152720/1176755

Betreft: Initiatiefvoorstel Partij voor de Dieren: "Welzijn voor vissen"

Uw kenmerk

Geachte leden,

Naar aanleiding van een rapport van de Raad voor Dierenaangelegenheden over het welzijn van vissen heeft de Partij voor de Dieren op 19 november 2018 een initiatiefvoorstel ingediend, getiteld "Welzijn voor vissen" (**bijgevoegd**). Het initiatiefvoorstel bestaat uit vijf concrete voorstellen, die betrekking hebben op dierenwelzijn, visstandbeheer en vispasseerbaarheid. In deze brief treft u onze reactie op het initiatiefvoorstel aan, opdat u deze reactie kunt betrekken bij de bespreking van het initiatiefvoorstel in uw Statencommissie.

Toelichting per voorstel

- 1. Weeg welzijn niet bij uitzondering, maar standaard mee bij besluiten die vissen aangaan.*

De Wet natuurbescherming regelt de bescherming van soorten. De wet kent een algemene zorgplicht voor alle in het wild levende dieren. Deze zorgplicht houdt in dat eenieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige effecten kunnen optreden, dit handelen achterwege laat of minimaliseert, om zo de negatieve gevolgen te beperken. De zorgplicht vraagt niet om aparte besluitvorming door Gedeputeerde Staten of Provinciale Staten; hij is algemeen van toepassing. De enige uitzondering hierop is wanneer men overeenkomstig de Visserijwet 1963 handelt. Wie het recht heeft om ergens te vissen, mag overeenkomstig de bepalingen in de Visserijwet 1963 een vis doden voor consumptie. Voor productie-, hobby- en gezelschapsdieren geldt de Gezondheids- en welzijnswet voor dieren. Het Rijk is verantwoordelijk om in deze kaderwet ook vissenwelzijn mee te nemen, mede op grond van Europese regelgeving. De provincie heeft hierin geen taak of verantwoordelijkheid.

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143

Houtplein 33

2012 DE Haarlem

www.noord-holland.nl

Kvk nummer 34362354

Conclusie: welzijn is reeds geregeld in de zorgplicht die is verankerd in de Wet natuurbescherming en de Gezondheids- en welzijnswet voor dieren. Deze regelgeving is een verantwoordelijkheid van het Rijk. Er is geen aanvullende besluitvorming nodig om aan de oproep te voldoen die in het initiatiefvoorstel wordt gedaan.

2. *Verleen geen visrechten en ontheffingen meer voor visserij in kwetsbare natuurgebieden of indien de visstand aanleiding tot zorg geeft.*

In de provinciale wateren is visserij toegestaan en zodoende is het visrecht verhuurd. Wij volgen hierbij het landelijk beleid dat is vastgelegd in de Uitvoeringsregeling Visserij. Alle visrechten zijn verhuurd voor een periode van zes jaar aan beroepsvissers en hengelsportverenigingen. Wij stellen in de overeenkomst verplicht, dat de huurder actief deelneemt aan een Visstandbeheercommissie (VBC). De VBC is een samenwerkingsverband van vertegenwoordigers van sportvisserij, beroepsvisserij, waterschap of Rijkswaterstaat, en organisaties voor beheer van (natuur)terreinen, waarbinnen overleg, afstemming en coördinatie plaatsvindt ten aanzien van het visstandbeheer en de visserij. Hier wordt ook duurzame visserij geborgd. Zo is de huurder verplicht om mee te werken aan het in VBC-verband opstellen, uitvoeren en naleven van visstandsbeheerplannen (die richtlijnen bevatten voor de verbetering van vispopulaties) en visplannen (die een beschrijving bevatten van het voorgenomen visserijbeheer van een gebied).

In Natura2000-gebieden geldt dat, indien de visserij-activiteiten niet zijn opgenomen in het desbetreffende Natura2000-beheerplan, een nadere toetsing aan de Wet natuurbescherming plaatsvindt om te bepalen of er negatieve effecten kunnen optreden op de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000.

Conclusie: het beheer van visstanden is voldoende gewaarborgd in de visstandbeheerplannen en visplannen. In Natura2000-gebieden wordt daarnaast getoetst aan het desbetreffende beheerplan en/of aan de Wet natuurbescherming. Wij zien geen aanleiding om de visrechten, binnen deze wettelijke kaders en de procedures die wij nu reeds naleven, niet te verhuren.

3. *Ga het uitzetten van vissen ten behoeve van de sportvisserij tegen.*

Het uitzetten van vissen als onderdeel van visstandbeheer vindt plaats via visplannen en visstandbeheerplannen. Deze worden opgesteld onder leiding van een VBC. De VBC stelt periodiek een visplan vast voor zes jaar. Het visplan beschrijft hoeveel vis, van welke soorten, met welke vistuigen en op welke tijden en plaatsen kan worden onttrokken. Aan de hand van uitgebreide monitoringsgegevens van de waterbeheerder en van sport- en beroepsvissers wordt hier invulling aan gegeven.

Qua ecologie hebben met name karpers invloed op de waterkwaliteit en dus op andere vissen. Met betrekking tot het uitzetten van karpers zijn in 2016 door Rijkswaterstaat, de Unie van Waterschappen en Sportvisserij Nederland 'Richtlijnen voor uitzet van karper' opgesteld. Op deze manier wordt bereikt dat de invloed op de waterkwaliteit tot een mini-

mum wordt beperkt. De waterschappen houden rekening met deze richtlijn bij het afsluiten van visrechtovereenkomsten. Gelet hierop zijn wij van mening dat er geen aanleiding is om het uitzetten van vissen geheel tegen te gaan.

Conclusie: wij zien geen reden om het uitzetten van vis tegen te gaan, omdat de afweging hiervan zorgvuldig wordt geregeld via het visstandbeheer en omdat de effecten op de waterkwaliteit beperkt zijn. Of het uitzetten van vis ten behoeve van de sportvisserij dient worden tegen te gaan is een overweging van de VBC.

4. Teken alle knelpunten voor vismigratie op in een provinciale kaart die als beleidsproduct gebruikt kan worden.

Binnen het deelstroomgebied Rijn-West werken vier provincies, acht waterschappen, gemeenten en Rijkswaterstaat samen aan het realiseren van de doelen van de Kaderrichtlijn Water (KRW). Vanuit de KRW-doelen monitoren alle waterbeheerders de visstand in hun wateren nauwgezet. Er is regelmatig overleg tussen de visexperts/ecologen van de oppervlaktewaterbeheerders (waterschappen en Rijkswaterstaat). Voor het bevorderen van de samenwerking is een coördinator aangesteld. In het overleg van de visexperts wordt onder meer gewerkt aan de Nationale Visroutekaart. Zie hiervoor:

<https://www.helpdeskwater.nl/onderwerpen/wetgeving-beleid/kaderrichtlijn-water/uitvoering/rijn-west/vismigratie/@177139/routekaart/>.

De Visroutekaart bevat de prioritaire (grote) knelpunten en routes. Ook de bereikbaarheid van polders voor trekvis is aangegeven. De 'blinde vlekken' zitten nog vooral op lokaal niveau, en hebben te maken met de versnippering van ons watersysteem. Voor de verbetering van de connectiviteit moeten meer polders worden 'aangetakt', maar moet ook worden gewerkt aan connectiviteit tussen de peilvakken in een polder. Rijkswaterstaat zal het voortouw nemen in het overleg van visexperts op deelstroomgebiedsniveau.

Conclusie: de gevraagde knelpuntenkaart bestaat reeds; zelfs voor een groter gebied dan alleen Noord-Holland, namelijk het gebied Rijn-West. De provincie draagt financieel bij aan de kosten van de samenwerking in deelstroomgebied Rijn-West

5. Stel een actieplan op voor aanleg, beheer en monitoring van vispassages, ecologische verbindingen en natuurvriendelijke oevers in sluizen, gemalen en pompen in Noord-Hollandse wateren om de knelpunten in vismigratie op te lossen vóór 2027.

Terecht wordt gesteld dat niet alleen de aanleg van vispassages, maar ook het beheer en de monitoring ervan belangrijk zijn. Het is essentieel dat op basis van monitoring het ontwerp en het beheer van vispassages worden geoptimaliseerd. Om die reden is de provincie een van de partners in het lopende, meerjarige vismonitoringsproject in het Noordzeekanaalgebied. In dit gebied heeft de provincie een tweetal sluizen: de Wilhelminasluis en de Willem I-sluis.

In totaal heeft de provincie tien sluizen in eigendom. Voor deze objecten wordt momenteel, in afstemming met de waterbeheerders in Noord-

Holland, een inventarisatie uitgevoerd naar de vispasseerbaarheid en de mogelijkheden tot het verbeteren ervan. De provincie heeft immers in haar Watervisie 2021 de ambitie opgenomen om in haar eigen vaarwegen de waterkwaliteit te verbeteren. Voor de aanleg van natuurvriendelijke oevers in provinciale vaarwegen (die een belangrijke kraamkamer voor vis zijn, zo blijkt uit onderzoek) hebben wij de Kansencarta natuurvriendelijke oevers in provinciale vaarwegen (2017) opgesteld. Wij zien het echter niet als onze rol om *provinciebreed* een actieplan op te zetten om de resterende knelpunten in de vismigratie op te lossen. Elke individuele oppervlaktebeheerder heeft hier zijn eigen verantwoordelijkheid.

Conclusie: wij werken hard aan de vispaseerbaarheid van onze eigen sluizen en de aanleg van natuurvriendelijke oevers in onze vaarwegen. De resultaten worden ook gemonitord. Wij achten het de verantwoordelijkheid van elke individuele oppervlaktewaterbeheerder om zelf de nodige acties in kaart te brengen, te prioriteren en uit te voeren. Binnen het deelstroomgebied Rijn-West wordt die samenwerking gefaciliteerd.

Samenvattende conclusie

Wij adviseren Provinciale Staten, gezien het voorgaande, geen uitvoering te geven aan de voorstellen die in het initiatiefvoorstel naar voren zijn gebracht. Het belang van dierenwelzijn, visstandbeheer en vispasseerbaarheid is evident, maar hier wordt door middel van bestaand beleid – zowel in het kader van wetgeving, provinciaal beleid als dat van diverse samenwerkingspartners – reeds in voldoende mate in voorzien.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

provinciesecretaris

R.M. Bergkamp

voorzitter

A.Th.H. van Dijk